

สันติ ชัยสิทธิ์ : ความหลากหลายของนกที่ขายในตลาดท้องถิ่นของจังหวัดบอลิคำไซและ
คำม่วน ประเทศลาว (SPECIES DIVERSITY OF BIRD TRADING IN LOCAL
MARKETS OF BOLIKHAMXAY AND KHAMMOUANE PROVINCES, LAO PDR)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร.ยุพาพร ไชยสีหา, 267 หน้า.

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เป็นประเทศที่มีความหลากหลายทาง
ชีวภาพ โดยเฉพาะชนิดพันธุ์ที่หายากและเฉพาะถิ่น ปัจจุบันมีบันทึกว่าพบมากกว่า 700 ชนิด
พันธุ์ในประเทศลาว ภัยคุกคามหลักของนกในประเทศลาวคือการลักลอบตัดไม้ การถางป่า การแตก
กระจายของผืนป่า และการล่าสัตว์ เหตุผลหลักของการล่านกคือนำไปเป็นอาหารและเพื่อการค้าที่
ผิดกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศ การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินความ
หลากหลายของชนิดพันธุ์นก การสำรวจจำนวนและราคาของการค้าขายนกแต่ละชนิดพันธุ์ในตลาด
ท้องถิ่น นอกจากนี้การศึกษานี้ยังมีจุดประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลและแผนที่การกระจายชนิด
พันธุ์ของนกที่พบในตลาดท้องถิ่นตลอดจนอธิบายภาวะเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้ ทัศนคติและ
พฤติกรรมต่อการค้าของผู้นำในภาคกลางของประเทศลาว ทำการสำรวจภาคสนามทั้งหมด 6
ครั้ง ระหว่างปี 2015 และ 2016 ในตลาดท้องถิ่น 8 แห่งของสองจังหวัดในภาคกลางของประเทศ
การกระจายของชนิดพันธุ์นกที่พบในภาคกลางของประเทศได้ถูกทบทวนจากเอกสารที่มีการ
รายงานไว้ก่อนหน้านี้ ผู้นำทั้ง 29 ราย จากตลาด 2 แห่งที่มีการค้าขายนกหลากหลายชนิดพันธุ์
ได้ถูกสัมภาษณ์เพื่อศึกษารายละเอียดภาวะเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม
เพื่อประเมินความชุกชุมของชนิดพันธุ์นกที่พบในตลาดท้องถิ่น ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจได้ถูก
นำมาสร้างกราฟลดทอนโดยใช้โปรแกรม EstimateS จำนวนและราคาของนกแต่ละชนิดพันธุ์ได้ถูก
นำมาหาค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้ซอฟต์แวร์ SPSS เวอร์ชัน
17.0 สำหรับวินโดวส์ One-way ANOVA ได้ถูกนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์หาความแตกต่างของราคา
นกแต่ละชนิดในแต่ละตลาดท้องถิ่น นกชนิดพันธุ์ใดมีขนาดตัวอย่างน้อยกว่า 3 ตัวในแต่ละตลาด
จะไม่ถูกนำมาวิเคราะห์ แผนที่ความชุกชุมของนกที่พบในภาคกลางของประเทศลาวที่ประกอบไป
ด้วยชนิดพันธุ์นกที่พบจากตลาดท้องถิ่น และแผนที่กระจายของนกถูกสร้างขึ้นโดยใช้ซอฟต์แวร์
ArcGIS เวอร์ชัน 10.1 วินโดวส์ ผลการศึกษาพบนกจำนวน 1,020 ตัวในช่วง 48 วันของการ
สำรวจ นอกจากนี้มีนกจำนวน 718 ตัวได้ถูกจัดจำแนกอยู่ใน 13 อันดับ 30 วงศ์ 85 ชนิดพันธุ์ และ
นกจำนวน 302 ตัวไม่สามารถระบุชนิดพันธุ์ได้ ชนิดพันธุ์ที่มีราคาแพงที่สุดคือ นกขุนทอง โดยมี

ราคา 61.30 เหรียญสหรัฐต่อตัว และชนิดพันธุ์ที่มีราคาถูกที่สุดคือ นกปรอดทอง โดยมีราคา 0.25 เหรียญสหรัฐต่อตัว อย่างไรก็ตามจากการรายงานของป่าสงวนแห่งชาติ ทั้ง 5 แห่งในภาคกลางของลาวพบนกทั้งหมด 478 ชนิดพันธุ์ใน 19 อันดับ และ 77 วงศ์ จากการทบทวนการกระจายของ 85 ชนิดพันธุ์พบ 3 ชนิดพันธุ์ไม่เคยมีการบันทึกจากพื้นที่ไว้ก่อนหน้า นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ค้าคนมีรายได้เฉลี่ย 14.81 เหรียญสหรัฐต่อวัน (3.6-60 เหรียญสหรัฐต่อวัน) ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการควบคุมการค้าสัตว์ และการค้าสัตว์ป่า โดยเฉพาะนกเพื่อการอนุรักษ์ และเพื่อจัดการสัตว์ป่าในประเทศลาว

สาขาวิชาชีววิทยา

ปีการศึกษา 2561

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

[Signature]

[Signature]

[Signature]

SANTI XAYYASITH : SPECIES DIVERSITY OF BIRD TRADING IN
LOCAL MARKETS OF BOLIKHAMXAY AND KHAMMOUANE
PROVINCES, LAO PDR. THESIS ADVISOR : PROF. YUPAPORN
CHAISEHA, Ph.D. 267 PP.

BIRD TRADE/BIODIVERSITY/LAO PDR/LOCAL MARKET/MAP
DISTRIBUTION/SOCIO-ECONOMIC

Lao People's Democratic Republic (Lao PDR) is a hotspot for species diversity, especially rare and endemic species. To date, more than 700 species of birds have been recorded from Lao PDR. The main threats to the birds in Lao PDR are illegal logging, forest clearance, forest fragmentation and hunting. The main reason of bird hunting is for food supply and illegal trade which can be seen in several parts of the country. This study aimed to assess species diversity and to investigate the number and value of each bird species traded in local markets. In addition, it also aimed to document and map the distribution of bird species found in the local markets, as well as describe the socio-economic profile of Lao traders, their perception, attitude and actions to bird trade in central Lao PDR. Field observation was conducted six times between 2015 and 2016 in eight local markets of two provinces in central Lao PDR. The distribution of birds species found in central part of the country was reviewed based on literature. Twenty-nine traders of two markets who sold high diversity of bird species were interviewed for their socio-economic profile, perception, attitude and action. To assess species richness of birds found in local markets, sample-based rarefaction curve was generated using EstimateS. Numbers and values for each

species were evaluated for minimum, maximum, mean and standard deviation using software SPSS version 17.0 for Windows (SPSS Inc., Chicago, IL, USA). One-way ANOVA was run to test the differentiation of the value of each species in each local market. Any species with sample size of less than 3 in each market were excluded from analysis. The species richness map of birds found in central Lao PDR including bird species observed from local markets and distribution maps of bird species were generated using the software ArcGIS version 10.1 for window (ESRI Inc.). The results showed that total 1,020 birds were found during 48 observation days. In addition, 718 birds were identified to 13 orders, 30 families, 85 species and 302 birds were unidentified. The most expensive species was common hill myna (*Gracula religiosa*) at a price of US\$ 61.30 per individual and the cheapest species was black-headed bulbul (*Pycnonotus atriceps*) at a price of US\$ 0.25 per individual. However, a total of 478 species of birds, belonging to 19 orders and 77 families have been reported from the five National Biodiversity Conservation Areas, central Lao PDR. The review of the distribution of 85 species showed that 3 species were not previously recorded from the area. In addition, the results from the interview showed that the traders earned averagely US\$ 14.81/day (3.6-60 US\$/day) from bird trade. The results of this study can be used as the baseline information for controlling the hunting and trading of wildlife, especially birds species in order to conserve as well as to manage the wildlife in Lao PDR.

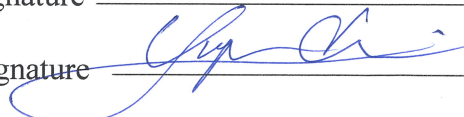
School of Biology

Academic Year 2018

Student's Signature

Advisor's Signature

Co-advisor's Signature

